

طراحی مدل بهینه‌سازی تخصیص آب آبیاری و زمین‌های زراعی در شبکه آبیاری نکوآباد تحت شرایط عدم حتمیت

مصطفی مردانی، محمود صبوحی، علیرضا سرگزی و حسن سخدری^۱

چکیده

استفاده از مدل‌های برنامه‌ریزی ریاضی جهت حل مسائل تخصیص بهینه منابع آب و زمین‌های زراعی امری است که در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. در این میان عامل عدم حتمیت یکی از عوامل مهم و بنیادی در مدل‌سازی اینگونه مسائل است. در مطالعه حاضر، به ارائه مدلی جهت تخصیص بهینه آب و زمین‌های زراعی شبکه آبیاری نکوآباد واقع در استان اصفهان برای سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۱ پرداخته شد. جهت اعمال شرایط عدم حتمیت از دو روش برنامه‌ریزی با پارامترهای بازه‌ای (IPP) و برنامه‌ریزی فازی بازه‌ای دو مرحله‌ای با برش‌های α نامتناهی (TSIFP) استفاده شد. کلیه داده‌های مورد نیاز از سازمان جهاد کشاورزی، سازمان آب منطقه‌ای و شرکت میراب زاینده‌رود استان اصفهان برای سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۹ اخذ گردید. مدل مورد نظر در نرم‌افزار GAMS کدنویسی و حل شد. نتایج نشان داد که با افزایش میزان حفاظت سیستم در مقابل عدم حتمیت (استفاده از روش TSIFP به جای IPP)، حد بالای مقدار کل سود ناخالص کشاورزان برای سه سال افق برنامه‌ریزی از ۴۴۱۸ به ۴۲۲۹ میلیارد ریال و حد پایین آن از ۳۰۳۱ به ۲۹۰۱ میلیارد ریال کاهش می‌یابد. در نهایت، استفاده از الگوی تخصیص ارائه شده در روش TSIFP جهت حفاظت بیشتر سیستم در مقابل عدم حتمیت توصیه شد. همچنین، جهت جبران کاهش سود ناخالص کشاورزان در این الگو، سیاست‌های افزایش کارایی توصیه می‌شود.

طبقه بندی JEL : C02, c61, D81

واژه‌های کلیدی: عدم حتمیت، نرم‌افزار GAMS، نکوآباد، سود ناخالص

مقدمه

با توجه به آمار و ارقام موجود و مطالعات انجام‌گرفته در ایران می‌توان گفت که آب کمیاب‌ترین عامل تولید محصولات کشاورزی است و توسعه بخش کشاورزی رابطه مستقیم با کمیت و کیفیت منابع آب و چگونگی مدیریت و استفاده از این منابع دارد (خلیلیان و موسوی، ۱۳۸۴). بنابراین، مدیریت آب و استفاده درست از منابع آبی، به لحاظ نقش کارآمد و حساسی که در توسعه پایدار کشور دارد، باید با برنامه‌ریزی اصولی صورت گیرد (قرقانی و همکاران، ۱۳۸۸).

^۱ به ترتیب دانش آموخته کارشناسی ارشد و عضو هیئت علمی گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه زابل و دانش آموختگان کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه زابل
Email: mostafa.korg@yahoo.com

اخیراً، انواع تکنیک‌های بهینه‌سازی در زمینه مدیریت منابع آب به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار گرفته است (لی و همکاران، ۲۰۰۳؛ لین و لی، ۲۰۰۶؛ مقصود و همکاران، ۲۰۰۵؛ روملفانگر، ۲۰۰۴). لو و همکاران (۲۰۰۹)، با استفاده از دو روش برنامه‌ریزی فازی بازه‌ای دومرحله‌ای با برش‌های α نامتناهی (TSIFP)^۱ و برنامه‌ریزی با پارامترهای بازه‌ای (IPP)^۲ به تخصیص بهینه آب در یک سیستم آبیاری کشاورزی در آمریکای شمالی پرداختند. مزیت روش TSIFP نسبت به IPP، افزایش حفاظت سیستم در مقابل عدم حتمیت بعلت فازی نمودن برخی پارامترهای نامطمئن از جمله آب قابل دسترس برای سیستم است. نتایج نشان داد که سود خالص کل سیستم در روش TSIFP کمتر از روش IPP (در هر دو حد پایین و بالای بازه‌ها) است. همچنین، برخی از تخصیص‌های بهینه که در روش IPP به صورت غیر بازه‌ای بدست آمدند، در روش TSIFP به صورت بازه‌ای حاصل شدند. لو و همکاران (۲۰۱۰)، به توسعه روش TSIFP پرداختند. در این روش برخی از پارامترهای موجود در مدل به صورت فازی-بازه‌ای در نظر گرفته شدند (میزان حفاظت بیشتر از سیستم در مقابل عدم حتمیت). نتایج نشان داد که با افزایش میزان حفاظت سیستم در مقابل عدم حتمیت سود خالص سیستم کاهش می‌یابد.

تحقیقات داخلی در زمینه مدیریت بهره‌برداری از منابع آب نیز در حال گسترش است (ستاری و همکاران، ۱۳۸۱؛ صیوحی و همکاران، ۱۳۸۷). همایونی‌فر و رستگاری‌پور (۱۳۸۹)، به تخصیص آب سد لتیان بین محصولات کشاورزی پرداختند. برای اعمال شرایط عدم حتمیت از مدل بهینه‌سازی دو مرحله‌ای نادقیق و همچنین مدل برنامه‌ریزی فازی بازه‌ای استفاده و این دو مدل با هم مقایسه شد. مقایسه دو مدل نشان داد که مدل برنامه‌ریزی تصادفی دو مرحله‌ای فازی نادقیق به طور همزمان سود و قطعیت سیستم را افزایش می‌دهد.

منطقه مورد نظر، سد انحرافی نکوآباد و اراضی تحت پوشش شبکه آبیاری این سد می‌باشد. این سد بر روی رودخانه زاینده‌رود واقع در دهکده نکوآباد، در فاصله ۴۵ کیلومتری شهر اصفهان احداث شده‌است (حسینی ابری، ۱۳۷۹). حداکثر و حداقل میزان بارندگی در ایستگاه اصفهان طی یک دوره ۱۰۳ ساله از سال ۱۲۷۳ تا ۱۳۷۵ به ترتیب ۲۳۷ و ۳۲ میلیمتر بوده است (کاوایی و عساکره، ۱۳۸۴). با توجه به وسعت زیاد اراضی تحت پوشش این شبکه آبیاری (۱۳۰۰۰ هکتار در سمت راست و ۴۸۰۰۰ هکتار در سمت چپ سد) و نوسانات شدید بارندگی در این حوضه، انتخاب منطقه مورد مطالعه جهت تخصیص بهینه آب سد انحرافی نکوآباد منطقی به نظر می‌رسد. هدف از مطالعه حاضر حداکثرکردن سود ناخالص کشاورزان حاصل از انتقال آب سد انحرافی نکوآباد به مناطق تحت پوشش آن است. جهت اعمال شرایط عدم حتمیت از دو روش IPP و TSIFP استفاده شده و با یکدیگر مقایسه گردید.

مواد و روش‌ها

به منظور تشریح مدل مورد استفاده در مطالعه حاضر، فهرست علائم در جدول (۱) نشان داده شده است.

¹ Two-Step Infinite α -Cuts Fuzzy Linear Programming

² Interval-Parameter Programming

جدول (۱) - فهرست علائم مورد استفاده در مطالعه

مجموعه‌ها	متغیرهای تعریف شده
h : مجموعه مربوط به کانال‌های اصلی $j \in \{1, 2, \dots, H\}$	$D_{max-hrjt}$: حداکثر تقاضای آب منطقه r برای مجموع سطح زیرکشت محصول زاز کانال اصلی h در سال t
r : مجموعه مربوط به مناطق $r \in \{1, 2, \dots, R\}$	A_{max-hr} : حداکثر مجموع سطح زیرکشت اراضی تحت پوشش کانال اصلی h در سال t
z : مجموعه مربوط به محصولات $j \in \{1, 2, \dots, J\}$	$D_{min-hrjt}$: حداقل تقاضای آب منطقه r برای مجموع سطح زیرکشت محصول زاز کانال اصلی h در سال t
t : مجموعه مربوط به سال‌های افق برنامه‌ریزی $t \in \{1, 2, \dots, T\}$	w_{hrjt} : مقدار آب مورد نیاز برای کشت هر هکتار محصول z در اراضی تحت پوشش منطقه r از کانال اصلی h
je : مجموعه مربوط به محصولات چند ساله $je \in \{1, 2, \dots, JE\}$	N_{hrjt} : سود ناخالص حاصل از کشت یک هکتار محصول z در منطقه r در سمت کانال اصل h در سال t (هزینه آب از ارزش ناخالص محصول کسر نشده - ریال/هکتار)
پارامترها	PW_{hrjt} : قیمت پرداختی توسط کشاورز برای آب برای کشت هر هکتار از محصول z در منطقه r از کانال اصلی h (ریال/هکتار).
	ξ_{hrjt} : اتلاف آب در کانال فرعی منطقه r منشعب شده از کانال اصلی h برای مجموع سطح زیرکشت محصول z
	$L_{h,r}$: فاصله بین نقطه شروع کانال اصلی h و نقطه شروع کانال فرعی منطقه r (Km)
	k : نرخ اتلاف آب به ازای هر کیلومتر در کانال‌های اصلی
	Q_t : مقدار آب قابل دسترس برای سد انحرافی در سال t
	C_{hr} : ظرفیت کانال اصلی h در سال t
	B_{hrt} : ظرفیت کانال‌های فرعی منشعب از کانال اصلی h (سمت چپ یا راست) برای اراضی منطقه r در سال t
	q_{hrjt} : مقدار جریان خالص تخصیصی (اتلاف آب از آن کسر شده) به انشعاب کانال اصلی h برای مجموع سطح زیرکشت محصول z در منطقه r در سال t
	x_{hrjt} : مجموع سطح زیرکشت محصول z به ازای آب تخصیصی به اراضی تحت پوشش منطقه r و کانال اصلی h در سال t
	متغیرهای تصمیم
	f : کل سود ناخالص کشاورزان اراضی تحت پوشش شبکه آبیاری حاصل از انتقال آب سد انحرافی در افق برنامه‌ریزی

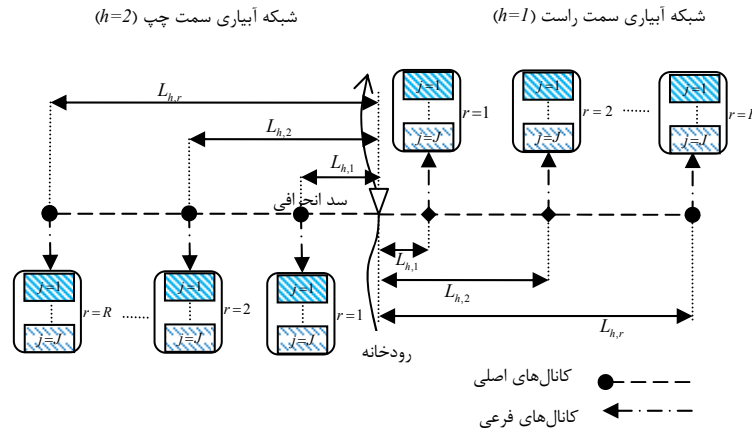
فرم کلی برنامه‌ریزی فازی بازه‌ای به صورت زیر می‌باشد (لو و همکاران، ۲۰۰۹):

$$\begin{aligned} \text{Max } f^\pm &= C^\pm X^\pm \\ \text{s.t. } & \tilde{A}X^\pm \leq \tilde{B}, \quad X^\pm \geq 0. \end{aligned} \quad (1)$$

که در آن $\tilde{A} \in \{\Gamma\}^{m \times n}$ ، $\tilde{B} \in \{\Gamma\}^m$ و Γ معرف مجموعه پارامترهای فازی، $C^\pm \in \{\Pi\}^p$ و Π مجموعه پارامترهای بازه‌ای و $X^\pm$ مجموعه متغیرهای تصمیم بازه‌ای هستند. برای حل این مدل به روش برنامه‌ریزی خطی فازی بازه‌ای دومرحله‌ای با برش‌های α نامتناهی (TSIFP)، در مرحله اول با استفاده از روش رتبه‌بندی فازی^۱ توابع عضویت برای هر یک از پارامترهای فازی تعریف می‌شود (بوکلی، ۱۹۸۹؛ فانگ و همکاران، ۱۹۹۹؛ فانگ و پوئینپورا، ۱۹۹۳). در مرحله بعد توسط روش برنامه‌ریزی دو مرحله‌ای با برش‌های نامتناهی α (TSI) برش‌های نامتناهی α به برش‌های متناهی تبدیل می‌شود (لو و همکاران، ۲۰۰۹). در نهایت یک مسئله برنامه‌ریزی با پارامترهای بازه‌ای (IPP) باقی می‌ماند که به آسانی قابل حل است (هانگ و همکاران، ۱۹۹۸).

شکل شماره (۱) طرح کلی سد انحرافی تک منظوره نکوآباد و اراضی کشاورزی تحت پوشش آن را نشان می‌دهد. دو رشته کانال اصلی ($h=1, 2$) دو طرف این سد قرار دارد که زمین‌های زراعی موجود در مناطق ($r=1, \dots, r=R$) مختلف هر سمت این شبکه را تغذیه می‌کنند. در این میان کانال‌های فرعی نقش انتقال آب از کانال‌های اصلی به زمین‌های زراعی هر منطقه را دارد. فاصله بین نقطه شروع کانال فرعی در منطقه و نقطه شروع کانال اصلی (سد انحرافی) r با $L_{h,r}$ مشخص شده است.

¹ Fuzzy ranking

نگاره (۱) طرح کلی شبکه آبیاری کشاورزی نکوآباد

فرموله کرد:

مسئله مربوط به تخصیص به

$$\text{Maximize } f = \left(\sum_{h=1}^H \sum_{r=1}^R \sum_{j=1}^J \sum_{t=1}^T x_{hrjt}^{\pm} N_{hrjt}^{\pm} - \sum_{h=1}^H \sum_{r=1}^R \sum_{j=1}^J \sum_{t=1}^T q_{hrjt}^{\pm} (PW_{hrjt}^{\pm} \mu_t) \right)$$

subject to

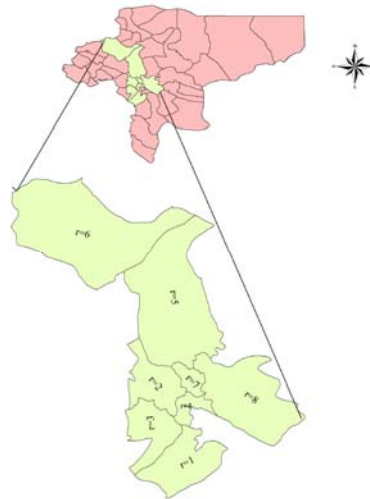
$$\begin{aligned} \text{CR1: } & \sum_{h=1}^1 \sum_{r=1}^1 \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{1,1} + \xi_{11j}^{\pm})) q_{11jt}^{\pm} + \dots + \sum_{h=1}^1 \sum_{r=R}^R \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{1,r} + \xi_{1rj}^{\pm})) q_{1rjt}^{\pm} + \\ & \sum_{h=2}^2 \sum_{r=1}^1 \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{2,1} + \xi_{21j}^{\pm})) q_{21jt}^{\pm} + \dots + \sum_{h=H}^H \sum_{r=R}^R \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{h,r} + \xi_{hrj}^{\pm})) q_{hrjt}^{\pm} \leq \tilde{Q}_t \quad \forall t \\ \text{CR2: } & \sum_{r=1}^1 \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{h,1} + \xi_{h1j}^{\pm})) q_{h1jt}^{\pm} + \dots + \sum_{r=R}^R \sum_{j=1}^J (1 + (S^{\pm} L_{h,r} + \xi_{hrj}^{\pm})) q_{hrjt}^{\pm} \leq C_{ht} \quad \forall h, t \\ \text{CR3: } & \sum_{j=1}^J (1 + \xi_{hrj}^{\pm}) q_{hrjt}^{\pm} \leq B_{hrt} \quad \forall h, r, t \quad (2) \\ \text{CR4: } & D_{\min-hrjt}^{\pm} \leq q_{hrjt}^{\pm} \leq D_{\max-hrjt}^{\pm} \quad \forall h, r, j, t \\ \text{CR5: } & w_{hrj}^{\pm} x_{hrjt}^{\pm} = q_{hrjt}^{\pm} \quad \forall h, r, j, t \\ \text{CR6: } & q_{hr(je)t}^{\pm} = q_{hr(je)t+1}^{\pm} \quad \forall h, r, je, t \\ \text{CR7: } & \sum_{r=1}^R \sum_{j=1}^J x_{hrjt}^{\pm} \leq A_{\max-it}^{\pm} \quad \forall h, t \\ \text{CR8: } & q_{hrjt}^{\pm}, x_{hrjt}^{\pm} \geq 0 \quad \forall h, r, j, t \end{aligned}$$

تمام پارامترها و متغیرهای موجود در مدل در جدول ۱ تشریح شده است. $CR1$ ، مجموعه محدودیت مربوط به آب قابل دسترس است. $CR2$ ، مربوط به مجموعه محدودیت ظرفیت کانال‌های اصلی سیستم آبیاری کشاورزی است. $CR3$ ، مجموعه محدودیت مربوط به ظرفیت کانال‌های فرعی منتهی به مناطق تحت مطالعه است. $CR4$ ، مجموعه محدودیت مربوط به حداکثر و حداقل تقاضای آب محصولات مختلف است. $CR5$ ، مجموعه محدودیت مربوط به محاسبه مجموع سطح زیرکشت هر یک از محصولات مورد مطالعه براساس تخصیص آب رودخانه است. $CR6$ ، مجموعه محدودیت مربوط به ثابت ماندن سطح زیرکشت گیاهان چندساله در طی افق برنامه‌ریزی است. $CR7$ ، مجموعه محدودیت مربوط به حداکثر زمین‌های زراعی قابل دسترس هر سمت سد است. $CR8$ ، مربوط به مجموعه محدودیت غیر منفی بودن متغیرهای تصمیم در مدل (۱) می‌باشد.

محصولات عمده‌ای که در اراضی زراعی این شبکه کشت می‌شود، شامل محصولات گندم ($j=1$)، جو ($j=2$)، سیب‌زمینی ($j=3$)، ذرت علوفه‌ای ($j=4$)، برنج ($j=5$)، پیاز ($j=6$) و یونجه ($j=7$) می‌باشند. مناطق تحت مطالعه شامل، مبارکه ($r=1$)، نجف‌آباد

(2). افق برنامه‌ریزی در نظر گرفته شده برای بررسی مدل معرفی شده یک افق سه ساله شامل $(t=1)$ ۱۳۹۱، $(t=2)$ ۱۳۹۲ و $(t=3)$ ۱۳۹۳ می‌باشد.

کلیه داده‌های مورد نیاز مسئله از سازمان جهاد کشاورزی، شرکت آب منطقه‌ای و شرکت میراب زاینده‌رود استان اصفهان برای سال‌های ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۹ اخذ گردید.

نگاره (۲) مناطق تحت پوشش شبکه آبیاری نکوآباد

نتایج و بحث

مدل مورد مطالعه به دو روش TSIFP و IPP در نرم‌افزار GAMS کدنویسی و حل شد. در محدودیت CRI آب قابل دسترس در روش TSIFP یک پارامتر فازی ($\tilde{Q}$) و در روش IPP یک پارامتر قطعی در نظر گرفته شد. با توجه به تعداد کانال‌های اصلی، مناطق، محصولات عمده هر منطقه و سه سال افق برنامه‌ریزی، تعداد ۲۹۴ متغیر تصمیم (۱۴۷ متغیر مربوط به سطح زیرکشت و ۱۴۷ متغیر مربوط به تخصیص آب) لحاظ شد. راندمان آبیاری جهت محاسبه نیاز ناخالص آب هر منطقه و محصول ۳۵ درصد در نظر گرفته شد. همچنین، افزایش قیمت آب آبیاری در طی افق برنامه‌ریزی به صورت سالانه ۱۰٪ افزایش قیمت آب در نظر گرفته شد ($\mu_1=1/1$ و $\mu_2=1/2$ ، $\mu_3=1/3$).

جدول ۲ نتایج حاصل از حل مدل ۲ را به دو روش TSIFP و IPP نشان می‌دهد. در این جدول از کلمه چپ یا راست به ترتیب برای نشان دادن سمت راست یا چپ سد (h)، از نام مناطق برای تعریف شاخص r ، از نام محصولات برای تعریف شاخص j و از اعداد ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای مشخص کردن سال‌های اول (۱۳۹۱)، دوم (۱۳۹۲) و سوم (۱۳۹۳) افق برنامه‌ریزی استفاده شده است. به عنوان مثال، راست-مبارکه-گندم-۱ معرف متغیر تصمیم مربوط به محصول گندم در منطقه مبارکه واقع در سمت راست سد و در سال اول افق برنامه‌ریزی است. ملاحظه می‌شود که در هر دو روش جواب بهینه اکثر متغیرهای تصمیم به صورت بازه‌ای بدست آمده است. از ۱۴۷ تخصیص بهینه مربوط به جریان خالص، ۳۸ تخصیص صفر می‌باشد. به تبع این امر سطح زیرکشت این تخصیص‌ها نیز صفر است. همچنین، ۸ تخصیص در روش IPP و یک تخصیص در روش TSIFP به صورت غیر بازه‌ای حاصل شده است. نکته قابل توجه در این جدول این است که تخصیص‌هایی که در روش IPP غیر بازه‌ای بدست آمده، در روش TSIFP به بازه‌ای تبدیل شده‌اند (به جز یک مورد در منطقه اصفهان برای محصول گندم در سمت راست سد و در سال دوم افق برنامه‌ریزی). بیشترین میزان تخصیص بهینه جریان خالص در هر دو روش مربوط به محصول برنج در منطقه فلاورجان (سمت چپ سد) و برای سال اول افق برنامه‌ریزی در بازه $[41/55, 47/48]$ می‌باشد. بیشترین سطح زیر کشت در این سال نیز مربوط به

همین منطقه و محصول در بازه [۲۱۱۱,۲۷۴۱] می‌باشد. علت این امر بالا بودن سود ناخالص به ازای هر هکتار محصول برنج و غلبه این عامل بر نیاز خالص آبی بالای این محصول است. کمترین میزان تخصیص بهینه جریان در هر دو روش (تخصیص‌های غیر صفر) مربوط به محصول گندم در سال دوم افق برنامه‌ریزی و در منطقه اصفهان (سمت راست سد) با مقدار ۰/۱ میلیون مترمکعب و سطح زیرکشت ۸ هکتار می‌باشد. در برخی از تخصیص‌های بهینه تفاوت قابل ملاحظه‌ای بین دو روش اعمال عدم حتمیت و جود دراد. به عنوان مثال مقدار تخصیص جریان خالص برای محصول گندم در منطقه فلاورجان (سمت چپ سد) و در سال اول افق برنامه‌ریزی از بازه [۲۱/۰۵,۲۲/۴۱] میلیون مترمکعب در روش IPP به بازه [۱۱/۲۲,۱۴/۴۳] میلیون مترمکعب در روش TSIFP تغییر پیدار کرده است. عامل اصلی این تغییر فازی شدن مقدار آب قابل دسترس است.

جدول (۲) مقدار جریان خالص و سطح زیرکشت تخصیصی سالانه برای شبکه آبیاری نکوآباد

سطح زیرکشت (ha)		جریان خالص (M.C.M)		شرح شاخص (hrjt)
TSIFP	IPP	TSIFP	IPP	
[۵۶,۷۲]	[۵۶,۷۲]	[۰/۷۹,۰/۹۰]	[۰/۷۹,۰/۹۰]	چپ-مبارکه-گندم-۱
[۵۷,۷۵]	۷۵	[۰/۷۳,۰/۸۴]	۰/۸۴	چپ-مبارکه-جو-۱
[۱۳۶,۱۷۶]	۱۷۶	[۲/۷۵,۳/۱۵]	۳/۱۵	چپ-مبارکه-برنج-۱
.	.	.	.	چپ-مبارکه-یونجه-۱
[۵۴,۷۰]	[۵۴,۷۰]	[۰/۷۷,۰/۸۸]	[۰/۷۷,۰/۸۸]	چپ-مبارکه-گندم-۲
[۹۸,۱۲۸]	[۹۸,۱۲۸]	[۱/۲۵,۱/۴۳]	[۱/۲۵,۱/۴۳]	چپ-مبارکه-جو-۲
[۳۷۷,۴۸۹]	[۳۷۷,۴۸۹]	[۷/۶۳,۸/۷۲]	[۷/۶۳,۸/۷۲]	چپ-مبارکه-برنج-۲
.	.	.	.	چپ-مبارکه-یونجه-۲
[۲۸,۳۶]	[۲۸,۳۶]	[۰/۴۰,۰/۴۵]	[۰/۴۰,۰/۴۵]	چپ-مبارکه-گندم-۳
[۴۵,۵۹]	[۴۵,۵۹]	[۰/۵۸,۰/۶۶]	[۰/۵۸,۰/۶۶]	چپ-مبارکه-جو-۳
[۱۱۹,۱۵۴]	[۱۱۹,۱۵۴]	[۲/۴۰,۲/۷۴]	[۲/۴۰,۲/۷۴]	چپ-مبارکه-برنج-۳
.	.	.	.	چپ-مبارکه-یونجه-۳
[۳۵۸,۴۶۵]	[۳۶۶,۴۶۵]	[۴/۳۷,۴/۹۹]	[۴/۴۶,۴/۹۹]	چپ-نجف‌آباد-گندم-۱
[۱۳۵,۱۷۵]	۱۷۵	[۱/۳۸,۱/۵۸]	۱/۵۸	چپ-نجف‌آباد-جو-۱
[۸۷۵,۱۱۳۷]	[۸۷۵,۱۱۳۷]	[۱۵/۶۱,۱۷/۸۴]	[۱۵/۶۱,۱۷/۸۴]	چپ-نجف‌آباد-سیب‌زمینی-۱
.	.	.	.	چپ-نجف‌آباد-ذرت‌علوفه‌ای-۱
.	.	.	.	چپ-نجف‌آباد-برنج-۱
[۶۵۰,۸۴۴]	[۶۵۰,۸۴۴]	[۱۳/۰۲,۱۴/۸۸]	[۱۳/۰۲,۱۴/۸۸]	چپ-نجف‌آباد-پياز-۱
[۲۰۳,۲۶۳]	[۲۰۳,۲۶۳]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	چپ-نجف‌آباد-یونجه-۱
[۷۶۳,۹۹۱]	[۷۶۳,۹۹۱]	[۹/۳۱,۱۰/۶۴]	[۹/۳۱,۱۰/۶۴]	چپ-نجف‌آباد-گندم-۲
[۳۴۵,۴۶۲]	[۳۴۵,۴۶۲]	[۳/۹۴,۴/۵۱]	[۳/۹۴,۴/۵۱]	چپ-نجف‌آباد-جو-۲
[۶۷۵,۸۷۷]	[۶۷۵,۸۷۷]	[۱۲/۰۴,۱۳/۷۶]	[۱۲/۰۴,۱۳/۷۶]	چپ-نجف‌آباد-سیب‌زمینی-۲
[۱۳۷۴,۱۷۸۴]	[۱۳۷۴,۱۷۸۴]	[۱۹/۱۱,۲۱/۸۴]	[۱۹/۱۱,۲۱/۸۴]	چپ-نجف‌آباد-ذرت‌علوفه‌ای-۲
.	.	.	.	چپ-نجف‌آباد-برنج-۲
.	.	.	.	چپ-نجف‌آباد-پياز-۲
[۲۰۳,۲۶۳]	[۲۰۳,۲۶۳]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	چپ-نجف‌آباد-یونجه-۲
[۵۶۰,۷۲۷]	[۵۶۰,۷۲۷]	[۶/۸۳,۷/۸۱]	[۶/۸۳,۷/۸۱]	چپ-نجف‌آباد-گندم-۳
[۲۹۲,۳۷۹]	[۲۹۲,۳۷۹]	[۲/۹۹,۳/۴۲]	[۲/۹۹,۳/۴۲]	چپ-نجف‌آباد-جو-۳
[۵۶,۷۲]	[۵۶,۷۲]	[۰/۹۹,۱/۱۳]	[۰/۹۹,۱/۱۳]	چپ-نجف‌آباد-سیب‌زمینی-۳

•	•	•	•	چپ- نجف آباد - ذرت علوفه ای-۳
•	•	•	•	چپ- نجف آباد - برنج-۳
[۷۱۰,۹۲۲]	[۷۱۰,۹۲۲]	[۱۴/۲۲,۱۶/۲۵]	[۱۴/۲۲,۱۶/۲۵]	چپ- نجف آباد - پیاز-۳
[۲۰۳,۲۶۳]	[۲۰۳,۲۶۳]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	[۵/۳۹,۶/۱۶]	چپ- نجف آباد- یونجه-۳
[۹۴,۱۲۲]	۱۲۲	[۱/۱۴,۱/۳۱]	۱/۳۱	چپ- لنجان- گندم-۱
[۷۵,۹۷]	۹۷	[۰/۷۷,۰/۸۸]	۰/۸۸	چپ- لنجان- جو-۱
[۹۸۳,۱۲۷۷]	[۹۸۳,۱۲۷۷]	[۲۲/۳۱,۲۵/۴۹]	[۲۲/۳۱,۲۵/۴۹]	چپ- لنجان- برنج-۱
•	•	•	•	چپ- لنجان- یونجه-۱
[۳۹,۵۰]	[۳۹,۵۰]	[۰/۴۷,۰/۵۴]	[۰/۴۷,۰/۵۴]	چپ- لنجان- گندم-۲
[۴۲,۵۴]	[۴۲,۵۴]	[۰/۴۳,۰/۴۹]	[۰/۴۳,۰/۴۹]	چپ- لنجان- جو-۲
[۳۰۲,۳۶۱]	۳۶۱	[۶/۸۶,۷/۲۱]	۷/۲۱	چپ- لنجان- برنج-۲
[۲۸,۳۶]	[۲۸,۳۶]	[۰/۷۵,۰/۸۵]	[۰/۷۵,۰/۸۵]	چپ- لنجان- یونجه-۲
[۳۰,۳۹]	[۳۰,۳۹]	[۰/۳۷,۰/۴۲]	[۰/۳۷,۰/۴۲]	چپ- لنجان- گندم-۳
•	•	•	•	چپ- لنجان- جو-۳
[۴۳۸,۵۶۸]	[۴۳۸,۵۶۸]	[۹/۹۳,۱۱/۳۵]	[۹/۹۳,۱۱/۳۵]	چپ- لنجان- برنج-۳
[۲۸,۳۶]	[۲۸,۳۶]	[۰/۷۵,۰/۸۵]	[۰/۷۵,۰/۸۵]	چپ- لنجان- یونجه-۳
[۷۹۰,۸۵۵]	[۱۴۸۲,۱۷۹۴]	[۱۱/۲۲,۱۴/۴۳]	[۲۱/۰۵,۲۲/۴۱]	چپ- فلاورجان- گندم-۱
[۱۲۴,۱۶۱]	[۱۲۴,۱۶۱]	[۱/۵۸,۱/۸۱]	[۱/۵۸,۱/۸۱]	چپ- فلاورجان- جو-۱
•	•	•	•	چپ- فلاورجان- سیب زمینی-۱
[۲۱۱۱,۲۷۴۱]	[۲۱۱۱,۲۷۴۱]	[۴۱/۵۵,۴۷/۴۸]	[۴۱/۵۵,۴۷/۴۸]	چپ- فلاورجان- برنج-۱
[۸۵۰,۱۱۰۴]	[۸۵۰,۱۱۰۴]	[۱۲/۰۷,۱۳/۸۰]	[۱۲/۰۷,۱۳/۸۰]	چپ- فلاورجان- پیاز-۱
[۱۰۳,۱۳۳]	[۱۰۳,۱۳۳]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	چپ- فلاورجان- یونجه-۱
[۹۴,۱۲۲]	[۹۴,۱۲۲]	[۱/۵۳,۱/۷۵]	[۱/۵۳,۱/۷۵]	چپ- فلاورجان- گندم-۲
[۱۰۹,۱۴۱]	[۱۰۹,۱۴۱]	[۲/۱۴,۲/۴۵]	[۲/۱۴,۲/۴۵]	چپ- فلاورجان- جو-۲
[۱۲۶۵,۱۶۴]	[۱۲۶۵,۱۶۴۳]	[۱۷/۹۷,۲۰/۵۳]	[۱۷/۹۷,۲۰/۵۳]	چپ- فلاورجان- سیب زمینی-۲
[۱۱۲۲,۱۴۵۷]	[۱۱۲۲,۱۴۵۷]	[۱۴/۳۰,۱۶/۳۴]	[۱۴/۳۰,۱۶/۳۴]	چپ- فلاورجان- برنج-۲
•	•	•	•	چپ- فلاورجان- پیاز-۲
[۶۶,۸۶]	[۶۶,۸۶]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	چپ- فلاورجان- یونجه-۲
[۱۳۳,۱۷۲]	[۱۳۳,۱۷۲]	[۱/۸۹,۲/۱۶]	[۱/۸۹,۲/۱۶]	چپ- فلاورجان- گندم-۳
•	•	•	•	چپ- فلاورجان- جو-۳
[۱۲۳,۱۶۰]	[۱۲۳,۱۶۰]	[۲/۰۰,۲/۲۹]	[۲/۰۰,۲/۲۹]	چپ- فلاورجان- سیب زمینی-۳
[۶۹۲,۸۹۳]	[۱۲۸۳,۱۶۴۲]	[۱۳/۶۳,۱۵/۴۷]	[۲۵/۲۵,۲۸/۴۵]	چپ- فلاورجان- برنج-۳
[۸۵۲,۱۱۰۷]	[۸۵۲,۱۱۰۷]	[۱۷/۵۸,۲۰/۱۰]	[۱۷/۵۸,۲۰/۱۰]	چپ- فلاورجان- پیاز-۳
[۴۹,۶۴]	[۴۹,۶۴]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	[۱/۳۱,۱/۴۹]	چپ- فلاورجان- یونجه-۳
[۱۵۸,۲۰۵]	[۱۵۸,۲۰۵]	[۲/۲۴,۲/۵۶]	[۲/۲۴,۲/۵۶]	چپ- شاهین شهر- گندم-۱
[۶۶,۸۵]	[۶۶,۸۵]	[۰/۷۹,۰/۹۰]	[۰/۷۹,۰/۹۰]	چپ- شاهین شهر- جو-۱
•	•	•	•	چپ- شاهین شهر- سیب زمینی-۱
[۹۵۱,۱۲۳۵]	[۹۵۱,۱۲۳۵]	[۱۲/۳۱,۱۴/۰۷]	[۱۲/۳۱,۱۴/۰۷]	چپ- شاهین شهر- ذرت علوفه ای-۱
•	•	•	•	چپ- شاهین شهر- یونجه-۱
[۱۷۷,۲۳۰]	[۱۷۷,۲۳۰]	[۲/۵۲,۲/۸۸]	[۲/۵۲,۲/۸۸]	چپ- شاهین شهر- گندم-۲
[۷۷,۱۰۰]	[۷۷,۱۰۰]	[۰/۹۳,۱/۰۶]	[۰/۹۳,۱/۰۶]	چپ- شاهین شهر- جو-۲
[۱۵۲,۱۹۷]	[۱۵۲,۱۹۷]	[۲/۴۷,۲/۸۲]	[۲/۴۷,۲/۸۲]	چپ- شاهین شهر- سیب زمینی-۲
•	•	•	•	چپ- شاهین شهر- ذرت علوفه ای-۲

.	.	.	.	چپ- شاهین شهر -یونجه-۲
[۱۷۷,۲۳۰]	[۱۷۷,۲۳۰]	[۲/۵۲,۲/۸۸]	[۲/۵۲,۲/۸۸]	چپ- شاهین شهر -گندم-۳
[۷۷,۱۰۰]	[۷۷,۱۰۰]	[۰/۹۳,۱/۰۶]	[۰/۹۳,۱/۰۶]	چپ- شاهین شهر -جو-۳
.	.	.	.	چپ- شاهین شهر-سیب زمینی-۳
[۷۶۰,۹۸۷]	[۷۶۰,۹۸۷]	[۹/۸۴,۱۱/۲۴]	[۹/۸۴,۱۱/۲۴]	چپ- شاهین شهر-ذرت علوفه‌ای-۳
.	.	.	.	چپ- شاهین شهر-یونجه-۳
[۲۸۴,۳۶۹]	[۲۸۴,۳۶۹]	[۴/۰۴,۴/۶۲]	[۴/۰۴,۴/۶۲]	چپ-برخوار-گندم-۱
[۱۲۵,۱۶۳]	[۱۲۵,۱۶۳]	[۱/۵۱,۱/۷۲]	[۱/۵۱,۱/۷۲]	چپ-برخوار-جو-۱
.	.	.	.	چپ-برخوار-ذرت علوفه‌ای-۱
[۹۷,۱۲۶]	[۹۷,۱۲۶]	[۲/۶۸,۳/۰۶]	[۲/۶۸,۳/۰۶]	چپ-برخوار-یونجه-۱
[۲۲۴,۲۹۱]	[۲۲۴,۲۹۱]	[۳/۱۸,۳/۶۴]	[۳/۱۸,۳/۶۴]	چپ-برخوار-گندم-۲
[۱۰۷,۱۳۹]	[۱۰۷,۱۳۹]	[۱/۲۹,۱/۴۷]	[۱/۲۹,۱/۴۷]	چپ-برخوار-جو-۲
.	.	.	.	چپ-برخوار-ذرت علوفه‌ای-۲
[۹۷,۱۲۶]	[۹۷,۱۲۶]	[۲/۶۸,۳/۰۶]	[۲/۶۸,۳/۰۶]	چپ-برخوار-یونجه-۲
[۷۳۲,۹۵۰]	[۷۳۲,۹۵۰]	[۱۰/۳۹,۱۱/۸۸]	[۱۰/۳۹,۱۱/۸۸]	چپ-برخوار-گندم-۳
[۱۴۸,۱۹۳]	[۱۴۸,۱۹۳]	[۱/۷۹,۲/۰۴]	[۱/۷۹,۲/۰۴]	چپ-برخوار-جو-۳
.	.	.	.	چپ-برخوار-ذرت علوفه‌ای-۳
.	.	.	.	چپ-برخوار-یونجه-۳
[۷۴,۹۷]	[۷۴,۹۷]	[۱/۰۶,۱/۲۱]	[۱/۰۶,۱/۲۱]	چپ-خمینی شهر-گندم-۱
[۴۰,۵۲]	[۴۰,۵۲]	[۰/۴۸,۰/۵۵]	[۰/۴۸,۰/۵۵]	چپ-خمینی شهر-جو-۱
[۷۱۸,۹۳۳]	[۷۱۸,۹۳۳]	[۱۳/۱۴,۱۵/۰۱]	[۱۳/۱۴,۱۵/۰۱]	چپ-خمینی شهر-سیب زمینی-۱
[۹۴۱,۱۲۲۲]	[۹۴۱,۱۲۲۲]	[۲۲/۱۵,۲۵/۳۲]	[۲۲/۱۵,۲۵/۳۲]	چپ-خمینی شهر-برنج-۱
.	.	.	.	چپ-خمینی شهر-یونجه-۱
[۱۳۵,۱۷۶]	[۱۳۵,۱۷۶]	[۱/۹۲,۲/۲۰]	[۱/۹۲,۲/۲۰]	چپ-خمینی شهر-گندم-۲
[۶۳,۸۲]	[۶۳,۸۲]	[۰/۷۶,۰/۸۷]	[۰/۷۶,۰/۸۷]	چپ-خمینی شهر-جو-۲
.	.	.	.	چپ-خمینی شهر-سیب زمینی-۲
[۰,۱۱۰]	[۴۳۰,۶۶۲]	[۰,۲/۲۷]	[۱۰/۱۳,۱۳/۷۲]	چپ-خمینی شهر-برنج-۲
.	.	.	.	چپ-خمینی شهر-یونجه-۲
[۷۶,۹۹]	[۷۶,۹۹]	[۱/۰۸,۱/۲۴]	[۱/۰۸,۱/۲۴]	چپ-خمینی شهر-گندم-۳
[۵۱,۶۷]	[۵۱,۶۷]	[۰/۶۲,۰/۷۱]	[۰/۶۲,۰/۷۱]	چپ-خمینی شهر-جو-۳
[۸۳,۱۰۸]	[۸۳,۱۰۸]	[۱/۵۳,۱/۷۴]	[۱/۵۳,۱/۷۴]	چپ-خمینی شهر-سیب زمینی-۳
[۷۳۰,۹۴۸]	[۷۳۰,۹۴۸]	[۱۷/۱۹,۱۹/۶۴]	[۱۷/۱۹,۱۹/۶۴]	چپ-خمینی شهر-برنج-۳
.	.	.	.	چپ-خمینی شهر-یونجه-۳
[۱۰۷,۱۳۹]	[۱۰۷,۱۳۹]	[۱/۵۲,۱/۷۴]	[۱/۵۲,۱/۷۴]	راست-مبارکه-گندم-۱
[۱۱۱,۱۴۴]	۱۴۴	[۱/۴۱,۱/۶۱]	۱/۶۱	راست-مبارکه-جو-۱
[۲۶۲,۳۴۰]	۳۴۰	[۵/۳۱,۶/۰۷]	۶/۰۷	راست-مبارکه-برنج-۱
.	.	.	.	راست-مبارکه-یونجه-۱
[۱۰۴,۱۳۵]	[۱۰۴,۱۳۵]	[۱/۴۸,۱/۶۹]	[۱/۴۸,۱/۶۹]	راست-مبارکه-گندم-۲
[۱۹۰,۲۴۶]	[۱۹۰,۲۴۶]	[۲/۴۲,۲/۷۶]	[۲/۴۲,۲/۷۶]	راست-مبارکه-جو-۲
[۳۷۶,۴۸۸]	[۳۷۶,۴۸۸]	[۷/۶۱,۸/۶۹]	[۷/۶۱,۸/۶۹]	راست-مبارکه-برنج-۲
.	.	.	.	راست-مبارکه-یونجه-۲
[۵۴,۷۰]	[۵۴,۷۰]	[۰/۷۷,۰/۸۸]	[۰/۷۷,۰/۸۸]	راست-مبارکه-گندم-۳
[۸۷,۱۱۳]	[۸۷,۱۱۳]	[۱/۱۱,۱/۲۷]	[۱/۱۱,۱/۲۷]	راست-مبارکه-جو-۳

[۲۲۸,۲۹۷]	[۲۲۸,۲۹۷]	[۴/۶۳,۵/۲۹]	[۴/۶۳,۵/۲۹]	راست-مبارکه-برنج-۳
.	.	.	.	راست-مبارکه-یونجه-۳
[۵۷۱,۷۴۲]	[۵۷۱,۷۴۲]	[۸/۱۱,۹/۲۷]	[۸/۱۱,۹/۲۷]	راست-فلاورجان-گندم-۱
[۴۸,۶۲]	[۴۸,۶۲]	[۰/۶۱,۰/۷۰]	[۰/۶۱,۰/۷۰]	راست-فلاورجان-جو-۱
.	.	.	.	راست-فلاورجان-سیب‌زمینی-۱
[۸۵۹,۱۱۱۵]	[۸۵۹,۱۱۱۵]	[۱۶/۹۰,۱۹/۳۲]	[۱۶/۹۰,۱۹/۳۲]	راست-فلاورجان-برنج-۱
[۳۲۸,۴۲۶]	[۳۲۸,۴۲۶]	[۴/۶۶,۵/۳۲]	[۴/۶۶,۵/۳۲]	راست-فلاورجان-پیاز-۱
[۲۳۹,۳۱۱]	[۲۳۹,۳۱۱]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	راست-فلاورجان-یونجه-۱
[۳۶,۴۷]	[۳۶,۴۷]	[۰/۵۲,۰/۵۹]	[۰/۵۲,۰/۵۹]	راست-فلاورجان-گندم-۲
[۴۲,۵۵]	[۴۲,۵۵]	[۰/۵۴,۰/۶۱]	[۰/۵۴,۰/۶۱]	راست-فلاورجان-جو-۲
[۴۸۸,۶۳۴]	[۴۸۸,۶۳۴]	[۷/۹۴,۹/۰۷]	[۷/۹۴,۹/۰۷]	راست-فلاورجان-سیب‌زمینی-۲
[۷۰۸,۹۱۹]	[۷۰۸,۹۱۹]	[۱۳/۹۳,۱۵/۹۲]	[۱۳/۹۳,۱۵/۹۲]	راست-فلاورجان-برنج-۲
.	.	.	.	راست-فلاورجان-پیاز-۲
[۲۳۹,۳۱۱]	[۲۳۹,۳۱۱]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	راست-فلاورجان-یونجه-۲
[۵۱,۶۷]	[۵۱,۶۷]	[۰/۷۳,۰/۸۳]	[۰/۷۳,۰/۸۳]	راست-فلاورجان-گندم-۳
.	.	.	.	راست-فلاورجان-جو-۳
[۱۰۹,۱۲۳]	[۱۰۹,۱۲۳]	[۱/۷۶,۱/۷۶]	[۱/۷۶,۱/۷۶]	راست-فلاورجان-سیب‌زمینی-۳
[۱۵۸۳,۲۰۵۶]	[۱۵۸۳,۲۰۵۶]	[۳۱/۱۷,۳۵/۶۲]	[۳۱/۱۷,۳۵/۶۲]	راست-فلاورجان-برنج-۳
[۳۲۹,۴۲۷]	[۳۲۹,۴۲۷]	[۴/۶۷,۵/۳۴]	[۴/۶۷,۵/۳۴]	راست-فلاورجان-پیاز-۳
[۲۳۹,۳۱۱]	[۲۳۹,۳۱۱]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	[۳/۰۵,۳/۴۹]	راست-فلاورجان-یونجه-۳
[۳۶,۴۷]	[۴۱,۴۷]	[۰/۵۱,۰/۵۸]	[۰/۵۸,۰/۵۸]	راست-اصفهان-گندم-۱
[۱۳,۱۷]	[۱۳,۱۷]	[۰/۱۶,۰/۱۸]	[۰/۱۶,۰/۱۸]	راست-اصفهان-جو-۱
.	.	.	.	راست-اصفهان-ذرت‌علوفه‌ای-۱
.	.	.	.	راست-اصفهان-یونجه-۱
۸	۸	۰/۱۰	۰/۱۰	راست-اصفهان-گندم-۲
.	.	.	.	راست-اصفهان-جو-۲
[۲۰۰,۲۶۰]	[۲۰۰,۲۶۰]	[۲/۷۹,۳/۱۸]	[۲/۷۹,۳/۱۸]	راست-اصفهان-ذرت‌علوفه‌ای-۲
.	.	.	.	راست-اصفهان-یونجه-۲
.	.	.	.	راست-اصفهان-گندم-۳
[۲۷,۳۵]	[۲۷,۳۵]	[۰/۳۲,۰/۳۷]	[۰/۳۲,۰/۳۷]	راست-اصفهان-جو-۳
[۱۸,۲۳]	[۱۸,۲۳]	[۰/۲۵,۰/۲۹]	[۰/۲۵,۰/۲۹]	راست-اصفهان-ذرت‌علوفه‌ای-۳
.	.	.	.	راست-اصفهان-یونجه-۳

مآخذ: یافته‌های پژوهش

جدول ۳ مقدار سود ناخالص کشاورزان حاصل از انتقال آب سد نکوآباد به تفکیک سال‌های افق برنامه‌ریزی را نشان می‌دهد. ملاحظه می‌شود هر دو حد پایین و بالای مقدار سود ناخالص در هر سال افق برنامه‌ریزی در روش IPP بیشتر از روش TSIFP می‌باشد. به عنوان مثال در سال اول افق برنامه‌ریزی مقدار حد بالا و پایین سود ناخالص به ترتیب از ۱۵۶۸ و ۱۰۸۰ میلیارد ریال در روش IPP به ۱۵۲۷ و ۱۰۵۴ میلیارد ریال در روش TSIFP کاهش یافته است. علت این امر حفاظت بیشتر سیستم در مقابل عدم حتمیت بعثت فازی شدن پارامتر آب قابل دسترس می‌باشد.

جدول (۳) مقدار ناخالص کشاورزان در سال‌های افق برنامه‌ریزی (میلیارد ریال)

کل افق برنامه‌ریزی	سال سوم	سال دوم	سال اول	روش
[۳۰۳۱,۴۴۱۸]	[۱۰۸۹,۱۵۸۰]	[۸۶۲,۱۲۷۰]	[۱۰۸۰,۱۵۶۸]	IPP
[۲۹۰۱,۴۲۲۹]	[۱۰۲۳,۱۴۸۶]	[۸۲۴,۱۲۱۶]	[۱۰۵۴,۱۵۲۷]	TSIFP

مآخذ: یافته‌های پژوهش

نتیجه‌گیری

در مطالعه حاضر، به ارائه مدلی جهت تخصیص بهینه آب و زمین‌های زراعی شبکه آبیاری نکوآباد برای سه سال افق برنامه‌ریزی (۹۳-۱۳۹۱) پرداخته شد. جهت اعمال شرایط عدم حتمیت در این مدل از دو روش IPP و TSIFP استفاده و این دو روش با هم مقایسه شدند. نتایج نشان داد که اکثر جواب‌های بهینه بدست آمده از حل مدل ارائه شده در هر دو روش به صورت بازه‌ای هستند که این نتیجه دقیقاً مشابه نتیجه مطالعه لو و همکاران (۲۰۰۹) می‌باشد. بیشترین میزان جریان خالص تخصیصی مربوط به محصول برنج در منطقه فلاورجان (سمت چپ سد) و برای سال اول افق برنامه‌ریزی با مقدار حد بالای ۴۷/۴۸ و حد پایین ۴۱/۵۵ میلیون مترمکعب بود. همچنین، نتایج نشان داد که مقدار حد بالا و پایین کل سود ناخالص کشاورزان حاصل از انتقال آب در طی سه سال افق برنامه‌ریزی به ترتیب از ۴۴۱۸ و ۳۰۳۱ میلیارد ریال در روش IPP به مقدار ۴۲۲۹ و ۲۹۰۱ میلیارد ریال در روش TSIFP کاهش می‌یابد. عبارت دیگر با افزایش میزان حفاظت سیستم در مقابل عدم حتمیت سود کل سیستم کاهش می‌یابد. این نتیجه مشابه نتایج حاصل از مطالعه لو و همکاران (۲۰۰۹؛ ۲۰۱۰) و مخالف نتیجه بدست آمده از مطالعه همایونی‌فر و رستگاری‌پور (۱۳۸۹) می‌باشد. بنابراین، با توجه به شرایط کنونی آب و هوایی منطقه تحت مطالعه استفاده از الگوی تخصیص آب و زمین‌های زراعی به روش TSIFP جهت حفاظت بیشتر سیستم در مقابل عدم حتمیت توصیه می‌شود. همچنین، جهت جبران کاهش سود ناخالص کشاورزان بعثت استفاده از این الگو، اجرای راهکارهای سیاستی جهت افزایش سود توصیه می‌شود.

منابع

- حسینی ابری س.ح. (۱۳۷۹) زاینده‌رود از سرچشمه تا مرداب. اصفهان، نشر گلها. ۱۸۵-۱۹۶.
- خلیلیان ص. و موسوی ح. (۱۳۸۴) ارزیابی آثار ریسکی کاربرد سیستم‌های آبیاری تحت فشار، مطالعه موردی شهرستان شهرکرد. ویژه نامه اقتصاد کشاورزی و توسعه. ۱۳: ۳-۸.
- ستاری م. اسلامیان س. و ابریشم‌چی ا. (۱۳۸۱) بهینه‌سازی توزیع آب در سیستم چند مخزنه حوضه آبریز رودخانه کلامرز میانه. مجله استقلال. ۲: ۲۰۹-۱۹۷.
- صوحی م. رستگاری پور ف. و کیخا ا.ع. (۱۳۸۷) تخصیص بهینه آب سد طرق بین مصارف شهری و کشاورزی با استفاده از روش برنامه ریزی تصادفی دو مرحله ای فازی با پارامترهای بازه ای در شرایط عدم حتمیت. مجله اقتصاد کشاورزی. ۳ (۱): ۵۵-۳۳.
- کاوایانی م. و عساکره ح. (۱۳۸۴) بررسی آماری روند بلند مدت بارش سالانه اصفهان. مجله پژوهشی دانشگاه اصفهان (علوم انسانی). (۱۸): ۱۶۲-۱۴۳.

قرقانی ف. بوستانی ف. و سلطانی غ. (۱۳۸۸) بررسی تأثیر کاهش آب آبیاری و افزایش قیمت آب بر الگوی کشت با استفاده از روش برنامه‌ریزی ریاضی مثبت: مطالعه موردی شهرستان اقلید در استان فارس. *مجله تحقیقات اقتصاد کشاورزی*. ۱: ۵۷-۷۴.

همایونی فر م. و رستگاری پور ف. (۱۳۸۹) تخصیص آب سد لتیان بین محصولات کشاورزی در شرایط عدم حتمیت. *مجله اقتصاد و توسعه کشاورزی*. ۲: ۲۶۷-۲۵۹.

- Buckley J.J. (1989) A fast method of ranking alternatives using fuzzy numbers. *Journal of Fuzzy Sets and Systems*. 30: 337–338.
- Fang S.C. Hu C.F. Wang H.F. (1999) Linear programming with fuzzy coefficients in constraints. *Journal of Computers and Mathematics with Applications*. 37:63–76.
- Fang S.C. and Puthenpura S.C. (1993) Linear optimization and extensions: theory and algorithms. Prentice Hall, Englewood Cliffs.
- Huang G.H. Baetz B.W. and Patry G.G. (1998) Trash flow allocation: planning under uncertainty. *Journal of Interfaces* 28(6):36–55.
- Li J.B. Huang G.H. and Chakma A. (2003) Integrated fuzzy-stochastic modeling of petroleum contamination in subsurface. *Journal of Energy Sources*. 25(6):547–564.
- Lin X.C. and Lee L.H. (2006) A new approach to discrete stochastic optimization problems. *European Journal of Operational Research*. 172(3):761–782.
- Lu H.W. Huang G.H. and He L. (2010) Development of an interval-valued fuzzy linear-programming method based on infinite α -cuts for water resources management. *Journal of Environmental Modelling and Software*. 25: 354-361.
- Lu H.W. Huang G.H. Lin Y.P. and He L. (2009) A two-step infinite α -cuts fuzzy linear programming method in determination of optimal allocation strategies in agricultural irrigation systems. *Journal of Water Resources Management*. 23: 2249–2269.
- Maqsood I. Huang G.H. and Yeomans J.S. (2005) An interval-parameter fuzzy two-stage stochastic program for water resources management under uncertainty. *European Journal of Operational Research*. 167(1):208–225.
- Rommelfanger H. (2004) The advantages of fuzzy optimization models in practical use. *Journal of Fuzzy Optimization and Decision Making*. 3:295–309.

Irrigation water and agriculture land optimization model design in Nekooabad irrigation network under uncertainty

Mostafa Mardani, Mahmood Sabouhi, Alireza Sargazi, and Hasan Sakhdari¹

Abstract

Using mathematical programming models for optimal allocation of water resources and agriculture land is issue that has been considered in the recent years. Uncertainty is one of the important and fundamental factors in the modeling of these problems. In this study, a model for optimal allocation of water and agriculture land of Nekooabad irrigation network in Esfahan province established for the years 2012-2014. The Interval-Parameter Programming (IPP) and Two-Step Infinite α -Cuts Fuzzy Linear Programming (TSIFP) applied in order to considering uncertainty. The model was Coded and solved in GAMS software. The results showed that as increasing degree of conservatism against uncertainty (used of TSIFP instead of IPP), upper and lower bound of gross margin value reduced from 4418 to 4229 and 3031 to 2901 billion Rials for the years planning horizon, respectively. Finally, using the allocation model presented in TSIFP approach to more protection the system against uncertainty is recommended. Also, to compensate loss of gross margin of farmers in this pattern, efficiency enhancement policies emphasized.

Keyword: Uncertainty, GAMS software, Nekooabad, Gross margin

JEL: C02, C61, D81

---

¹ Department of Agriculture Economic, College of Agriculture, Zabol University